

Žisková zpráva k výstavě

Martin Salajka: Nebula
9. 1. – 22. 2. 2026

Kurátor: Kristýna Jiráťová

Trafo Gallery uvádí výstavu malíře Martina Salajky (*1981) s názvem *Nebula*, která vychází z jeho dlouhodobého a intenzivního vztahu k přírodě. Autor v obrazech zachycuje osobní prožitek krajiny jako prostoru neustálého pohybu, proměny a napětí mezi životem a zánikem. Výstava představuje obrazy pulzující energií přírodních živlů, mlh, vodních hlubin a temných lesů, v nichž se realita prolíná s vizemi a halucinačními obrazy. Zahájení proběhne 8. 1. 2026 v 19:00, komentovaná prohlídka 4. 2. v 18:00 a workshop pro děti 14. 2. od 14:00 do 17:00. K výstavě vyjde i dvoujazyčná publikace v grafickém provedení Martina Peciny. Více informací najdete na www.trafogallery.cz.

Martin Salajka se v aktuální výstavě navrácí tam, odkud nikdy neodešel. Jakoby nyní výpověď přírody, v níž to všechno začalo, byla ještě mnohem naléhavější než kdy dřív. Malíř nás konfrontuje s osobně prožitým, které se ve velmi specifickém prostředí jeho ateliéru zhmotňuje v množství obrazů, mezi nimiž se autor pohybuje, jako při nějakém divokém tanci či rituálu. Přesto, že je příroda na obrazech plná zneklidňujících jevů, je to právě pobyt v ní, co autorovi jako jediné umožňuje potřebnou dávku zklidnění.

„Z chaosu světa, který čím dál víc bolí, jsem letos hodně utíkal se skicákem a psem do přírody poslouchat ticho, usínal a hleděl do nebe, probouzel se do mlh, pozoroval, jak slunce kreslí světlem do chuchvalců páry a všechno zrcadlí hladina. Nahlížel pod hladinu do temnoty a bahenní hniloby, cítil ty vibrace – tanec nitěnek v bahně, prudká energie ryb, vodní proudy, vyrůstání ode dna ke světlu a zase zpět, tanec stromů, větrů. Pohyb a vibrace života a smrti. Každý další den a noc u vody násobí sílu těch předchozích. Obrazy se vrací z chaosu, formují se ve skicách a teď je čas je vepsat do podkladů. Krotit ten chaos, na který dosáhnou a doufat, že to dám a někdo pochopí,“ říká o své tvorbě Martin Salajka

Permanentní neklid umělce, neschopného koncentrace či jakékoliv systematickosti, jako by souzněl s nestabilitou současného světa. Určitá rozervanost charakterizuje i jeho tvorbu, která se neustále pohybuje na hranici reálného a nereálného, abstraktního a konkrétního. Podobně se v rámci jednoho obrazu střídá několik malířských rukopisů, od žhnoucích a pastózních vrstev k jemnějším, kresebnějším tahům. Obrazy pulsuji v rychlých a agresivních, i pomalých a těžkých rytmech metalové hudby, která je nedílnou součástí samotné tvorby a mnohdy nekompromisně vede ruku malíře.

Důležitou, ač ne fyzicky přítomnou roli hraje člověk také na plátnech inspirovaných cestou do Konga, kterou Salajka podniknul spolu s dalšími umělci na podzim roku 2024. Ohňoví démoni, vodní živly či bouřkové mraky se na obrazech objevují jako personifikované přírodní síly, které na sebe člověk vypouští svými necitlivými a arogantními zásahy do přírodních ekosystémů. Ťajuplnost a symbolickou rozervanost přírody tak na plátnech doprovází i její tajemně nebezpečná podoba, jež hrozí slepému člověku děsivými silami své msty.

Ťrvalou součástí Salajkovy tvorby zůstávají také zátiší, ve kterých se nyní kromě květín, odkazujícím k věčnému tématu vanitas, objevují zhaslé, doutnající svíce. Právě prvek kouře a dýmu propojuje tato plátna se základní linkou celé výstavy. Nebula neboli mlha či mlhovina může v obecnějším smyslu značit vše nejasné, rozmlžené, proměnlivé. Jsou to ony mlhy plující nad hladinou rybníka, vodní kaly, větrem rozvířený prach, páry jdoucí z nozder nočních tvorů. Zprvu nezřetelné tvary v obrazech se v očích diváka postupně zostrují, fantazie neúnavně pracuje a z hloubi vylézají na povrch nové a nové formy, ticho se mění v nekonečné množství zvuků, z pouhých skvrn se rodí skrytí duchové přírody, původně nehmotné se přenáší to reality.

Děkujeme partnerům Trafo Gallery: Magistrát hlavního města Prahy, Canadian Medical, Skupina ČEZ, Hospodářské noviny, Seznam.cz, Art District 7, Art Revue, Radio 1, Wine4You a MOSť Nápoje / Beverages s.r.o.

Kontakt pro návštěvy a média: Blanka Čermáková (trafogallery@trafogallery.cz, 739 517 758), Alice Hromádka (alice@trafogallery.cz, 725 857 476), Šárka Samková (sarka@trafogallery.cz, 724 349 590), Markéta Jiroušková (marketa@trafogallery.cz, 776 096 825)

Trafo Gallery, Hala 14, Pražská tržnice, Bubenské nábřeží 306/13, Praha 7, otevřeno Út–Ne 15–19 h, So 10–19 h, www.trafogallery.cz, IG: trafo_gallery, FB: trafogalerie